

GEOGRAFIA

I. CELE KONKURSU

1. Promowanie uczniów uzdolnionych w zakresie nauk geograficznych.
2. Rozwijanie zainteresowań poznawczych oraz uzdolnień uczniów w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, a w szczególności geografii.
3. Ukazywanie korelacji w przedmiotach matematyczno-przyrodniczych.
4. Rozwijanie u uczniów umiejętności wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do rozwiązywania problemów w twórczy sposób.
5. Wdrażanie uczniów do samokształcenia.
6. Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji geograficznej oraz wykorzystania wiedzy geograficznej w praktyce.

Na każdym etapie konkursu uczestnik powinien wykazać wiedzę i umiejętności z zakresu: posługiwania się różnymi źródłami informacji geograficznej (tj. mapami, fotografiami, rysunkami, diagramami i wykresami, danymi statystycznymi, tekstami źródłowymi itp.), posługiwania się terminologią geograficzną, wykonywania obliczeń z zakresu podstaw kartografii (np. obliczeń z wykorzystaniem skali mapy, określania współrzędnych geograficznych, obliczania rozciągłości południkowej i równoleżnikowej, określania wysokości względnej i bezwzględnej), określania położenia i rozpoznawania na mapach elementów geograficznych, interpretacja map ogólnogeograficznych i tematycznych, sporządzonych w różnych skalach.

Zakres merytoryczny szkolnego etapu konkursu, obejmuje treści nauczania wybranych działów tematycznych podstawy programowej oraz **zagadnienia poszerzające treści podstawy programowej z zakresu walorów turystycznych Polski w różnych regionach.**

1. Mapa Polski: mapa ogólnogeograficzna, krajobrazowa, turystyczna (drukowana i cyfrowa), skala mapy, znaki na mapie, treść mapy.
2. Krajobrazy Polski: wysokogórski (Tatry), wyżynny (Wyżyna Krakowsko- -Częstochowska), nizinny (Nizina Mazowiecka), pojezierny (Pojezierze Mazurskie), nadmorski (Pobrzeże Słowińskie), wielkomiejski (Warszawa), miejsko-przemysłowy (Wyżyna Śląska), rolniczy (Wyżyna Lubelska).
3. „Mała ojczyzna”: obszar, środowisko geograficzne, atrakcyjność, tożsamość (położenie „małej ojczyzny” na mapie województwa, obiekty charakterystyczne i decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”).
4. Własny region: dominujące cechy środowiska przyrodniczego i gospodarki; walory turystyczne.
5. Lądy i oceany na Ziemi: rozmieszczenie lądów i oceanów (nazwy kontynentów i oceanów; położenie względem równika, południka zerowego i 180°; półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe).
6. Krajobrazy świata: wilgotnego lasu równikowego i lasu strefy umiarkowanej, sawanny i stepu, pustyni gorącej i lodowej, tajgi i tundry, śródziemnomorski, wysokogórski Himalajów (położenie na mapie wybranych krajobrazów; przebieg temperatury powietrza

oraz rozkład opadów atmosferycznych na podstawie klimatogramów i map klimatycznych; charakterystyczne cechy krajobrazów; roślinność i zwierzęta; przykłady budownictwa; przykłady sposobów gospodarowania; główne zajęcia mieszkańców poznawanych obszarów; współzależności między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka; związek między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej, warunkami klimatycznymi i głównymi cechami krajobrazów).

7. Ruchy Ziemi: Ziemia w Układzie Słonecznym, ruch obrotowy i obiegowy Ziemi; cechy ruchu obrotowego i obiegowego Ziemi; następstwa ruchów Ziemi.
8. Geografia Europy: położenie i granice kontynentu; podział polityczny Europy; rola Unii Europejskiej; główne cechy środowiska przyrodniczego Europy; zjawiska występujące na granicach płyt litosfery; rozmieszczenie i migracje ludności oraz starzenie się społeczeństw; wielkie europejskie metropolie; zróżnicowanie źródeł energii w krajach europejskich; przemysł i usługi w wybranych krajach europejskich; turystyka w Europie Południowej.
9. Współrzędne geograficzne: szerokość i długość geograficzna; położenie matematyczno-geograficzne punktów i obszarów; rozciągłość południkowa i równoleżnikowa wybranych obszarów.